

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen
Forebyggelseskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

RIGSADVOKATEN
FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON: 7268 9000
FAX: 7268 9004
E-MAIL: RIGSADVOKATEN@ANKL.DK
www.anklagemyndigheden.dk

DATO 4. juli 2018

JOURNAL NR.
RA-2017-3200603-4

SAGSBEHANDLER: TSA/

Redegørelse for sagsbehandlingstider i sager om cabotagekørsel i 2017

Jeg sender herved Rigsadvokatens redegørelse for sagsbehandlingstiderne i sager om cabotagekørsel i 2017. Redegørelsen bygger på indhentede data fra POLSAS om den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i cabotagesager målt i dage fra anmeldelse til seneste afgørelse i årene fra 2012 til 2017, den gennemsnitlige sagsbehandlingstid fra anmeldelse til tiltale i årene fra 2012 til 2017 samt bemærkninger fra politikredsene.

1. Rigsadvokatens bemærkninger

Jeg skal generelt bemærke, at sagsbehandlingen af cabotagesager er præget af at være underlagt EU-retlige regler, hvor tvister om fortolkning af reglerne jævnligt opstår og strækker sig over længere perioder. Det har ofte den konsekvens, at behandlingen af en række sager må sættes i bero, indtil der er sket en afklaring af de omtvistede regler. Den forholdsvis begrænsede mængde sager om cabotagekørsel indebærer, at berostillelse af blot enkelte sager vil påvirke den gennemsnitlige sagsbehandlingstid, hvis berostillelsen strækker sig over en længere periode.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2017 er påvirket af, at Rigsadvokaten den 21. maj 2014 besluttede, at cabotagesager om overtrædelse af cabotageforordningens artikel 8, stk. 3, og godskørselsbekendtgørelsens § 16 a skulle stilles i bero, indtil fortolkning og rækkevidde af bestemmelserne i relation til dokumentationskravet for cabotagekørsel var afklaret. Berostillelsen blev ophævet den 27. februar 2017, hvorefter de sager, der havde været sat i bero, er blevet vurderet på ny. Den fornyede vurdering

førte til, at nogle sager blev påtaleopgivet, mens andre sager blev sendt til retten. Af de sager, der blev indenretligt afgjort i 2017, var 22 ud af 82 sager påvirket af berostillelsen, mens 20 ud af 22 sager, der blev påtaleopgivet i 2017, var påvirket af berostillelsen.

Det fremgår af de indhentede data, at den samlede gennemsnitlige sagsbehandlingstid fra anmeldelse til afgørelse er steget fra 2016 til 2017. Det er Rigsadvokatens opfattelse, at dette i høj grad beror på den lange sagsbehandlingstid i de sager, der var sat i bero indtil den 27. februar 2017. Bortser man fra de sager, som var sat i bero indtil den 27. februar 2017, ligger den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for de indenretligt afgjorte sager på niveau med den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2016, mens den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for de påtaleopgivne sager er faldet markant.

Politikredsene har peget på, at berammelsestiden ved retterne og/eller sagernes behandling ved både byretten og landsretten er blandt de faktorer, som påvirker sagsbehandlingstiden fra anmeldelse til afgørelse.

Rigsadvokaten har på den baggrund set nærmere på den gennemsnitlige sagsbehandlingstid hos politi og anklagemyndighed, dvs. sagsbehandlingstiden fra anmeldelse til tiltale i årene fra 2012 til 2017. I de indhentede data indgår også de sager, der var sat i bero frem til den 27. februar 2017, hvilket har påvirket længden af den gennemsnitlige sagsbehandlingstid også hos politi og anklagemyndighed i 2017.

I de sager, hvor der blev rejst tiltale ved anklageskrift, er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ved politi og anklagemyndighed faldet med ca. 10 % fra 366 dage i 2016 til 328 dage i 2017. En nærmere analyse viser, at i 2017 var der i halvdelen af sagerne rejst tiltale senest 287 dage efter anmeldelsen. I 2016 var der i halvdelen af sagerne rejst tiltale senest 405 dage efter anmeldelsen.

I de cabotagesager, der er afgjort med bødeforelæg, er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid steget med ca. 25 % fra 90 dage i 2016 til 112 dage i 2017. Her viser en nærmere analyse, at i 2017 var halvdelen af sagerne afgjort senest 12 dage efter anmeldelsen. I 2016 var halvdelen af sagerne afgjort senest 21 dage efter anmeldelsen.

Sammenfattende er det Rigsadvokatens opfattelse, at sagsbehandlingstiden i cabotagesager hos politiet og anklagemyndigheden generelt er faldet fra 2016 til 2017, og at det er væsentligt at fastholde denne udvikling.

Med henblik på at nedbringe sagsbehandlingstiderne yderligere har Rigsadvokaten over for de tre politikredse med tungvognscentre understreget, at sager om cabotage skal behandles med fornøden hurtighed. Rigsadvokaten har peget på vigtigheden af, at det tidligt i sagsforløbet drøftes med de regionale statsadvokater, såfremt en sag ses at give

anledning til fortolkningstvivil i relation til regelgrundlaget, så afklaringsprocessen dermed kan blive gennemført så hurtigt som muligt.

For at nedbringe den samlede sagsbehandlingstid fra anmeldelse til afgørelse har Rigsadvokaten endvidere over for politikredsene peget på, at forsvarernes eventuelle processuelle indsigelser i sagerne, herunder vedrørende fortolkningsspørgsmål, så vidt muligt bør afklares forud for hovedforhandlingen, f.eks. ved afholdelse af forberedende retsmøder i retten. Herved mindskes risikoen for, at sagens indenretlige behandling trækker ud, fordi retsmøder må udsættes og berammes på ny.

Med henblik på at fastholde fokus på at nedbringe sagsbehandlingstiden i cabotagesager har Rigsadvokaten anmodet de regionale statsadvokater om som led i deres tilsyn med straffesagsbehandlingen ved de tre tungvognscentre at føre særligt tilsyn med sagsbehandlingstiderne i cabotagesager.

2. Sagsbehandlingstiden i cabotagesager

2.1. Justitsministeriets anmodning om at følge sagsbehandlingstiden

Justitsministeriet anmodede ved e-mail af 8. maj 2017 i forlængelse af Rigsadvokatens og Rigspolitiets bidrag til besvarelsen af spørgsmål nr. 402 og 403 (Alm. del) fra Folketingets Transport-, Bygnings- og Boligudvalg Rigsadvokaten og Rigspolitiet om at følge udviklingen i sagsbehandlingstiderne på området i resten af 2017, og på den baggrund vurdere, om der er behov for yderligere initiativer på området.

Ved besvarelsen af spørgsmål nr. 402 og 403 indhentede Rigsadvokaten bidrag fra de tre tungvognscentre til belysning af årsagen til stigningen i de gennemsnitlige sagsbehandlingstider fra 2012 til 2016. Tungvognscentrene pegede i deres udtalelser bl.a. på, at der i perioden løbende havde været identificeret en række problemstillinger om forståelsen og fortolkningen af cabotagereglerne, og drøftelserne af disse spørgsmål havde haft betydning for sagsbehandlingstiden. I nogle tilfælde havde anklagemyndigheden indbragt enkelte cabotagesager for retten med henblik på at få afklaret juridiske tvivlsspørgsmål om reglernes rækkevidde, inden der blev rejst tiltale i yderligere sager. I andre tilfælde havde de lokale byretter i en periode besluttet ikke at behandle visse cabotagesager, idet sagerne muligvis kunne blive berørt af en potentiel sag mod Danmark ved EU-Domstolen om den danske implementering af cabotagereglerne.

2.2. Datagrundlaget

2.2.1. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid fra anmeldelse til afgørelse

Til vurdering af udviklingen i sagsbehandlingstiden i sager om cabotagekørsel har Rigsadvokaten efter aftale med Rigspolitiet indhentet elektroniske oplysninger fra POLSAS om den gennemsnitlige sagsbehandlingstid fra anmeldelse til afgørelse i 2017 i de sager, der i POLSAS er registreret som cabotagesager.

Tabel 1 viser den gennemsnitlige sagsbehandlingstid målt i dage fra anmeldelse til seneste afgørelse i de sager, der er blevet afgjort indenretligt (dvs. fældende og frifindende domme samt tiltalefrafald med vilkår, der godkendes af retten), og de sager, der er blevet afgjort udenretligt (dvs. vedtagne bødeforelæg eller tiltalefrafald uden vilkår).

Tabel 1

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Sagsbehandlingstid i dage	63	329	136	213	406	533
Antal afgjorte sager	100	147	101	104	76	82
Antal afgjorte forhold	101	415	131	123	221	186

Bemærkninger til både tabel 1, 2, 3 og 4: Der er et efterslæb i opdatering af afgørelser på alle sagsområder i POLSAS, hvorfor data for tidligere år først anses for at være pålidelige 2 måneder efter årets udgang. Data er analyseret på baggrund af POLSAS, bearbejdet i QlikView (anklagemyndighedens ledelsesinformationssystem). Der tages forbehold for indtastningsfejl. Data er dynamiske, idet der tages hensyn til rettelser af indtastningsfejl, forsinkede opdateringer, nye afgørelser mv. Sigtelser og tiltaler er opgjort efter, hvilken gerningskode sigtelsen er sket efter. Afgørelser er opgjort efter, hvilken gerningskode afgørelsen er sket efter. Sigtelser, tiltaler og afgørelser er opgjort efter, hvor mange personer pr. journalnummer der er blevet sigtet, tiltalt og afgjort. Der vil være en periodevis forskydning af data, da f.eks. antallet af afgørelser i 2012 kan vedrøre sigtelser rejst i 2010. Data er opdateret den 8. marts 2018.

Tabel 2 viser den gennemsnitlige sagsbehandlingstid målt i dage fra anmeldelse til seneste afgørelse i cabotagesager, der i samme periode er blevet påtaleopgivet.

Tabel 2

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
§ 721, stk. 1, nr. 1 (sigtelsen grundløs)						
Gennemsnitlig sagsbehandlingstid	53	502	34	243	0	1506
Antal forhold	3	4	1	1	0	10

§ 721, stk. 1, nr. 2						
(bevisets stilling)						
Gennemsnitlig sagsbehandlingstid	75	422	242	499	951	676
Antal forhold	5	93	11	16	58	12
§ 721, stk. 1, nr. 3						
(ressourcer mv.)						
Gennemsnitlig sagsbehandlingstid	263	0	0	0	1482	0
Antal forhold	2	0	0	0	1	0
Alle påtaleopgivelser						
Gennemsnitlig sagsbehandlingstid	106	452	224	484	960	1053
Antal forhold	10	97	12	17	59	22

Tabellerne viser, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid fra anmeldelse til afgørelse generelt er steget fra 2016 til 2017.

Rigsadvokaten har derfor indhentet en udtalelse fra de tre tungvognscentre og anmodet om bemærkninger til udviklingen i sagsbehandlingstiden.

Alle tre centre har peget på, at en række sager har haft særlig lang sagsbehandlingstid som følge af, at Rigsadvokaten den 21. maj 2014 besluttede, at cabotagesager, der drejede sig om overtrædelse af cabotageforordningens artikel 8, stk. 3, og godskørselsbekendtgørelsens § 16 a, skulle stilles i bero. Berostillelsen blev ophævet den 27. februar 2017. Berostillelsen blev iværksat på baggrund af en konkret straffesag fra Østre Landsret, der drejede sig om fortolkningen og rækkevidden af cabotageforordningens artikel 8, stk. 3, og godskørselsbekendtgørelsens § 16 a i relation til spørgsmålet om, hvornår relevant dokumentation for cabotagekørsel skal foreligge. Efter ophævelsen af berostillelsen er sagerne blevet vurderet på ny. Den fornyede vurdering har ført til, at nogle sager er blevet påtaleopgivet, mens andre sager er blevet sendt til retten.

Såfremt der ved opgørelsen af den gennemsnitlige sagsbehandlingstid fra anmeldelse til afgørelse for de sager, der er afgjort i 2017, bortses fra de konkrete sager, som efter det oplyste været berørt af berostillelsen, ser den gennemsnitlige sagsbehandlingstid målt i dage fra anmeldelse til seneste afgørelse i de sager, der er blevet afgjort

indenretligt (dvs. fældende og frifindende domme samt tiltalefrafald med vilkår, der godkendes af retten), og de sager, der er blevet afgjort udenretligt (dvs. vedtagne bødeforelæg eller tiltalefrafald uden vilkår), således ud:

Tabel 3

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Sagsbehandlingstid i dage	63	329	136	213	406	426
Antal afgjorte sager	100	147	101	104	76	60
Antal afgjorte forhold	101	415	131	123	221	149

Såfremt der i beregningen af den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for de sager, der blev påtaleopgivet i 2017, bortses fra de konkrete sager, som efter det oplyste har været berørt af berostillelsen, ser den gennemsnitlige sagsbehandlingstid målt i dage fra anmeldelse til seneste afgørelse således ud:

Tabel 4:

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
§ 721, stk. 1, nr. 1 (sigtelsen grundløs)						
Gennemsnitlig sagsbehandlingstid	53	502	34	243	0	0
Antal forhold	3	4	1	1	0	0
§ 721, stk. 1, nr. 2 (bevisets stilling)						
Gennemsnitlig sagsbehandlingstid	75	422	242	499	951	70
Antal forhold	5	93	11	16	58	2
§ 721, stk. 1, nr. 3 (ressourcer mv.)						
Gennemsnitlig	263	0	0	0	1482	0

Sagsbehandlingstid						
Antal forhold	2	0	0	0	1	0
Alle påtaleopgivelser						
Gennemsnitlig sagsbehandlingstid	106	452	224	484	960	70
Antal forhold	10	97	12	17	59	2

Tabel 3 sammenholdt med tabel 1 viser, at den nævnte berostillelse påvirkede 22 sager omfattende 37 forhold. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for de resterende 60 sager er herefter 426 dage, hvilket stort set svarer til sagsbehandlingstiden i 2016.

Vedrørende de sager, hvor der er sket påtaleopgivelse, viser tabel 4 sammenholdt med tabel 2, at 20 ud af 22 forhold har været berørt af den nævnte berostillelse. I 2017 var der således kun to forhold, der blev sluttet i medfør af retsplejelovens § 721, stk. 1, nr. 2, som ikke havde været omfattet af berostillelsen. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid fra anmeldelse til afgørelse var for disse forhold 70 dage, hvilket er et markant fald i forhold til den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2016 på 960 dage.

Tungvognscentrene har endvidere peget på forskellige yderligere forhold, som har påvirket sagsbehandlingstiden. Et af centrene har oplyst, at i nogle tilfælde har udlån af politiressourcer påvirket sagsbehandlingstiden, og to centre har peget på, at sageres behandling ved domstolene har trukket ud.

Ved gennemgang af de enkelte sager, der blev afgjort i 2017, ses en række sager at have en sagsbehandlingstid på mere end et år regnet fra tidspunktet for tiltalerejsning. Det skyldes forskellige faktorer, men især lang berammelsestid og/eller, at sagerne er blevet behandlet i både byret og landsret, synes at påvirke sagsbehandlingstiden. Således har f.eks. Tungvognscenter Øst oplyst, at ud af de 21 sager, der er afgjort i 2017 og som ikke var omfattet af ovennævnte berostillelse, har 7 sager omfattende 34 forhold været behandlet både i by- og landsretten.

2.2.2 Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid fra anmeldelse til tiltale

Med henblik på nærmere at belyse sagsbehandlingstiden hos politiet og anklagemyndigheden i behandlingen af cabotagesager har Rigsadvokaten indhentet

oplysninger fra POLSAS om den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i cabotagesager fra anmeldelse til tiltale i årene fra 2012 til 2017.

Af tekniske grunde må opgørelsen opdeles i sager, hvor der er rejst tiltale ved anklageskrift (tabel 5 og 6), og sager, der er afgjort med et bødeforelæg (tabel 7 og 8). I opgørelserne indgår også de sager, som har været sat i bero i perioden fra maj 2014 til februar 2017.

Tabel 5:

År	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Gennemsnitlige sagsbehandlingstid fra anmeldelse til tiltale	163	177	362	210	367	328
Antal tiltaler pr. år (antal forhold der er blevet rejst tiltale i pr. år)	182	21	27	66	57	49

Bemærkninger til tabellerne: Se ovenfor ved tabel 1.

Tiltaler er opgjort efter antal forhold. Det vil sige, hvor mange personer pr. journalnummer der er blevet tiltalt. Data er opdateret den 17. maj 2018.

Tabel 5 viser, at i de cabotagesager, hvor der er rejst tiltale ved anklageskrift, er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ved politi og anklagemyndighed faldet med ca. 10 % fra 2016 til 2017.

Tabel 6 viser spændet i sagsbehandlingstiderne i forhold til de konkrete sager - fra den hurtigst behandlede sag (minimum) til den langsomst behandlede sag (maksimum):

Tabel 6

År	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Minimum (Korteste sagsbehandlingstid)	5	8	50	26	8	41
Første kvartil (Der er rejst tiltale i 25 % af sagerne inden for X antal dage)	59	90	74	132	225	54
Medianværdien (Der er rejst tiltale i 50 % af sagerne inden for X antal dage)	59	139	208	145	405	287

Tredje kvartil (Der er rejst tiltale i 75 % af sagerne inden for X antal dage)	68	244	480	299	505	466
Maksimum (Længste sagsbehandlingstid)	651	538	1187	926	579	1404

Af tabel 6 fremgår det, at forskellen mellem den hurtigst behandlede sag og den langsomst behandlede sag hvert år er meget stor. Enkelt-sager kan derfor trække den gennemsnitlige sagsbehandlingstid væsentligt op eller ned i de enkelte år.

I 2017 er der i 25 % af sagerne rejst tiltale senest 54 dage efter anmeldelsestidspunktet (mod 225 dage i 2016), og i yderligere 25 % af sagerne, svarende til i alt 50 % af sagerne, er der rejst tiltale senest 287 dage efter anmeldelsestidspunktet (mod 405 dage i 2016). Den lange maksimale sagsbehandlingstid, der overstiger den maksimale sagsbehandlingstid i 2016, må efter Rigsadvokatens opfattelse primært tilskrives tiltalerejsning i de sager, som var sat i bero frem til februar 2017.

Tabel 7:

År	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Gennemsnitlige sagsbehandlingstid fra anmeldelse til bødedito	27	90	38	53	91	113
Antal bødeforelæg pr. år (antal forhold der er blevet udstedt bødeforelæg i pr. år)	79	134	99	70	92	69

Bemærkning: Se ovenfor ved tabel 5.

Afgørelser er opgjort efter antal forhold. Det vil sige, hvor mange personer pr. journalnummer der er blevet afgjort.

Data er opdateret den 7. juni 2018.

Tabel 7 viser, at i de cabotagesager, der er afgjort med bødeforelæg, er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid steget med ca. 25 % fra 2016 til 2017.

Tabel 8 viser spændet i sagsbehandlingstiderne i forhold til de konkrete sager - fra den hurtigst behandlede sag (minimum) til den langsomst behandlede sag (maksimum):

Tabel 8:

År	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Minimum (Korteste sagsbehandlingstid)	-21	0	0	0	0	0
Første kvartil (Der er rejst tiltale i 25 % af sagerne inden for X antal dage)	16	0	0	1	7	0
Medianværdien (Der er rejst tiltale i 50 % af sagerne inden for X antal dage)	59	9	8	7	21	12
Tredje kvartil (Der er rejst tiltale i 75 % af sagerne inden for X antal dage)	71	69	29	53	71	84
Maksimum (Længste sagsbehandlingstid)	651	645	349	458	953	1171

Det bemærkes, at angivelsen af den korteste sagsbehandlingstid i 2012 med -21 dage må bero på en indtastningsfejl, idet sagen er registreret som afgjort 21 dage før, at den er anmeldt.

Tabel 8 viser, at også for de sager, der er afgjort med bødeforelæg, er der hvert år stor forskel mellem den hurtigst behandlede sag og den langsomst behandlede sag. Derfor kan enkeltstager også her trække den gennemsnitlige sagsbehandlingstid væsentligt op eller ned i de enkelte år.

I 2017 er der i 25 % af sagerne udstedt bødeforlæg samme dag, som der er foretaget anmeldelse (sagsbehandlingstiden har været 0 dage). I yderligere 25 % af sagerne er der udstedt bødeforlæg senest 12 dage efter anmeldelsestidspunktet. Den meget lange maksimale sagsbehandlingstid, der overstiger den maksimale sagsbehandlingstid i 2016, må efter Rigsadvokatens opfattelse primært tilskrives sager, der var sat i bero frem til februar 2017 inden udfærdigelse af bødeforlæg.

3. Statsadvokaternes tilsyn med behandlingen af cabotagesager

Statsadvokaten i Viborg fører tilsyn med Tungvogncenter Nord og Tungvognscenter Syd, og Statsadvokaten i København fører tilsyn med Tungvogncenter Øst.

Statsadvokaterne har ifølge deres tilsynsplan for tilsynet med straffesagsbehandlingen ved tungvognscentrene mulighed for at tematisere tilsynet, således at et antal eller alle af en bestemt type sager gennemgås i forbindelse med tilsynet. Rigsadvokaten har anmodet de regionale statsadvokater om i tilsynet med tungvognscentrene i 2018 og 2019 at føre særligt tilsyn med cabotagesagerne og deres behandling, herunder med sagsbehandlingstiderne i cabotagesager.

Med venlig hilsen

Jan Reckendorff
Rigsadvokat